

Fundusze Europejskie
Wiedza Edukacja Rozwój

Urząd
Zamówień
Publicznych

Unia Europejska
Europejski Fundusz Społeczny

Zmowy przetargowe – jak im przeciwdziałać – doświadczenia Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów

Wojciech Dorabialski
Departament Ochrony Konkurencji UOKiK

Warszawa, 14 września 2017 r.

Fundusze Europejskie
Wiedza Edukacja Rozwój

Urząd
Zamówień
Publicznych

Unia Europejska
Europejski Fundusz Społeczny

Plan prezentacji

- Przeciwdziałanie znikom - podział ról: zamawiający – UOKiK – legislatorzy
- Trendy w zakresie wykrywania zμών
- Nowości orzecznicze UOKiK

Przeciwdziałanie znikom: rola zamawiających

- Dbanie o udział dużej liczby wykonawców:
 - rozeznanie rynkowe
 - zaproszenie do składania ofert
 - warunki udziału i SIWZ przygotowane tak, by niepotrzebnie nie eliminować wykonawców
- Wykrywanie znom
 - obserwacja przebiegu przetargu
 - odrzucanie ofert, które nie zostały przygotowane niezależnie
 - zawiadamianie prokuratury i UOKiK
 - analiza wskaźnikowa
- Prywatnoprawne egzekwowanie prawa ochrony konkurencji - dochodzenie roszczeń z tytułu szkód wyrządzonych znomą (nowa ustawa weszła w życie od 27 czerwca 2017 r.)

Przeciwdziałanie znikom: rola UOKiK

- Edukacja i promowanie działań prokonkurencyjnych
- Monitorowanie przetargów publicznych w celu wykrywania znom
- Współpraca z organami kontrolnymi i organami ścigania
- Egzekwowanie prawa konkurencji - ściganie znom jako naruszeń art. 6 ust. 1 pkt. 7 uokik
 - kary administracyjne do 10% rocznego obrotu przedsiębiorcy

Fundusze Europejskie
Wiedza Edukacja Rozwój

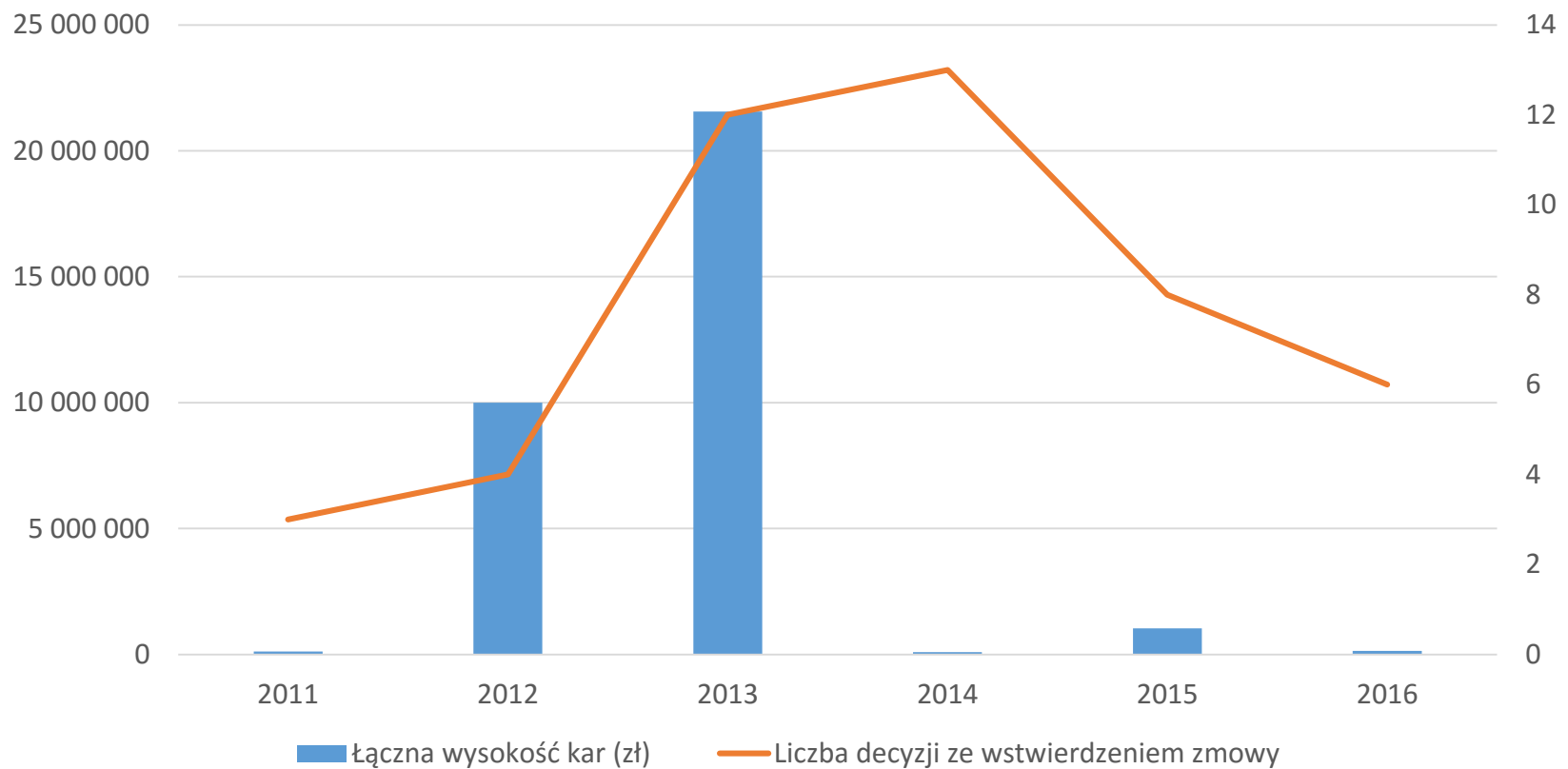

Urząd
Zamówień
Publicznych

Unia Europejska
Europejski Fundusz Społeczny

UOKiK – ściganie zmów

Fundusze Europejskie
Wiedza Edukacja Rozwój

Urząd
Zamówień
Publicznych

Unia Europejska
Europejski Fundusz Społeczny

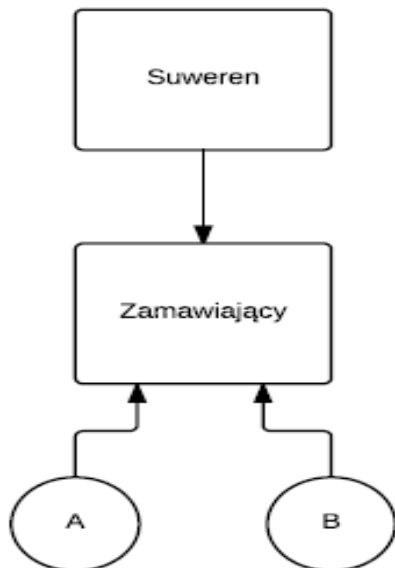
UOKiK – ściganie zμών w roku 2017

- Obecnie 20 postępowań wyjaśniających, 12 antymonopolowych w sprawach zμών
- Na razie 1 decyzja, 170 tys. zł kar
- Dalszy nieznaczny spadek liczby zawiadomień
- ... ale wyższa jakość zawiadomień
- Porozumienie UZP-UOKiK
- Ruszyła platforma e-learningowa (projekt z POWER)
<https://szkoleniazmowy.uokik.gov.pl/login/index.php>

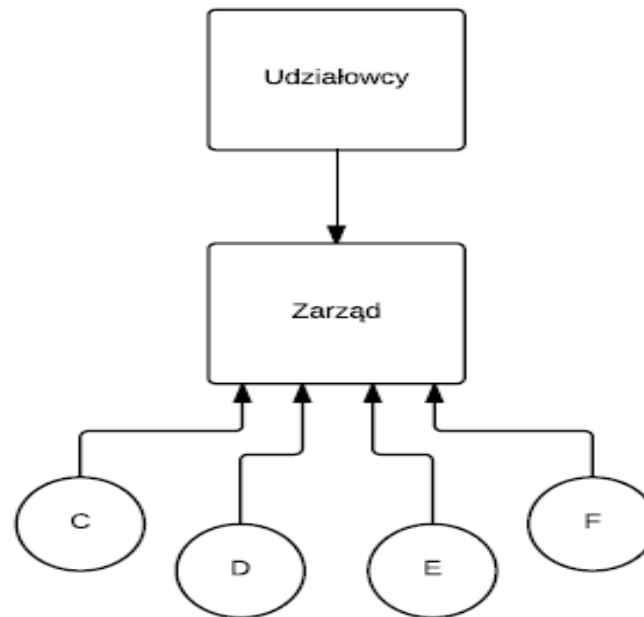

Rola legislacji

– zamówienia publiczne vs zamówienia prywatne

Przejrzystość, równy dostęp,
sformalizowane procedury →
wysokie bariery dostępu,
niewielka konkurencja

Brak przejrzystości, brak gwarancji
równego dostępu, brak jednolitych
formalnych procedur → niskie bariery
dostępu, intensywna konkurencja

Przeciwdziałanie znikomom: rola legislacji

- Obecna sytuacja:
 - rynki nieregulowane – niskie koszty transakcyjne, wysoka konkurencja, łatwy dostęp przedsiębiorców, duży wybór
 - rynki regulowane pzp – wysokie koszty transakcyjne, niski poziom konkurencji, trudny dostęp, mały wybór
- Różnica dobrze widoczna na poziomie transgranicznym: 43% (eksport/PKB) vs 1,3% (udział zamówień transgranicznych)
- Czy istota zamówienia publicznego tak bardzo różni się od zamówienia prywatnego?
- Ten sam podstawowy cel: zapewnić, aby zarządzający (zamawiający) dokonał zakupu optymalnego z punktu widzenia udziałowców (suwerena)

Przeciwdziałanie znikomom: rola legislacji

- Zamówienia publiczne – na styku administracji i biznesu.
- Obecnie biznes musi dostosować się do procedur i „kultury pracy” administracji
- Postulat: przystosujemy administrację do normalnej, biznesowej kultury pracy w zamówieniach
 - uproszczenie i uelastycznienie procedur w celu obniżenia kosztów transakcyjnych i barier wejścia
 - przybliżenie poziomu konkurencji na rynkach regulowanych do poziomu konkurencji na rynkach nieregulowanych
- Analiza regulacji:
 - jakie jest uzasadnienie dla regulacji, czy są konieczne w obecnych realiach (dyrektywy, poziom zagrożenia korupcyjnego)
 - Jak to się robi w prywatnych zamówieniach?

Nowości orzecznicze UOKiK

- Konsorcja – dotąd jedna decyzja RLU-38/2012 (MPO-Astwa)
- Konsorcja mogą być uznane za zmwę przetargową w rozumieniu uokik jeśli zawiązanie porozumienia o konsorcjum ma na celu lub wywołuje skutek w postaci ograniczenia konkurencji:
 - członkowie konsorcjum są konkurentami
 - byliby w stanie złożyć samodzielne oferty, nie gorsze niż oferta konsorcjum (współpraca w ramach konsorcjum nie generuje istotnych oszczędności na kosztach jednostkowych)
 - przesłanki bardzo trudne do wykazania

Nowości orzecznicze UOKiK

- **Wymiana informacji jako zmowa przetargowa** – decyzja DOK-3/2016 (Tezaurus-CRA)
- Spółki złożyły oferty, różniące się dokładnie o 250 tys. zł, poza tym niemal identyczne
- Obaj przedsiębiorcy twierdzili, że nie doszło do uzgodnienia postępowania w przetargu. Podobieństwo wynikało z faktu, że CRA w trakcie rozmów udzieleniu potencjału przez Tezaurus, przekazało Tezaurusowi projekt oferty w wersji elektronicznej, wraz ze szczegółową kalkulacją
- Prezes UOKiK uznał, że sama wymiana wrażliwych informacji handlowych między potencjalnymi konkurentami stanowiła formę uzgodnienia treści ofert i naruszyła ustawę okik
- W związku z precedensowym charakterem sprawy nie nałożono kar na przedsiębiorców

Na co się nam skarżą – nowe zagrożenia?

- Dyskryminacyjne zapisy SIWZ
 - nowość: zamawiający zleca opracowanie SIWZ ekspertowi, który rzekomo jest w zмовie z jednym z wykonawców
- Bezprawne udzielenie zamówienia in-house
- Jaka teoria szkody?
 - w jaki sposób rzekome ograniczenie konkurencji szkodzi konsumentom (bezpośrednim lub pośrednim nabywcom)
- Cel prawa antymonopolowego: ochrona konkurencji jako procesu, który przynosi korzyści konsumentom/nabywcom, **nie ochrona konkurentów.**
- Równy dostęp do rynku jako całości, **poszczególni nabywcy nie mają obowiązku równego dostawców (z wyjątkiem nabywców – dominantów)**